

Växjö Kommun
Box 1222
352 12 Växjö
Skickas till: kommunstyrelsen@vaxjo.se

Elektronisk delgivning

STATLIGT BIDRAG FÖR METODUTVECKLINGSPROJEKTET "ÖVER YTAN MOT HÖJDEN"

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar att bevilja Växjö kommun ett bidrag på 350 000 kronor till metodutvecklingsprojektet "Över djupen mot höjden".

BAKGRUND

Växjö kommun ansökte den 15 juli 2020 om bidrag för att genomföra ett metodutvecklingsprojekt för en satellitbaserad övervakning av sjöar i Växjö kommun.

Växjö kommun har i decennier arbetat för att förbättra övergödningssituationen i de s.k. Växjösjöarna (Trummen, Växjösjön, Södra och Norra Bergundasjön). Stora förbättringar avseende vattenkvalitet har uppnåtts framför allt i de tre förstnämnda sjöarna. Viktiga delar i åtgärdsarbetet under senare år har varit reduktionsfiske och bottenbehandling. Detta är åtgärder som man kan räkna med att inom viss tid behöva återupprepa i viss omfattning. Av bland annat denna anledning är det av stor vikt att bedriva en ändamålsenlig miljöövervakning.

Den nuvarande miljöövervakningen av övergödningen i sjöarna sker enligt traditionell modell dvs genom vattenprover. Metodiken har sina fördelar eftersom den varit relativt likartad under många år vilket ger lättolkade data då det finns en stor mängd liknande observationer och referensvärden.

En nackdel med nuvarande miljöövervakningen är däremot att den inte är högupplöst i tid eller rum. Detta eftersom varje prov är relativt dyrt, dels i form av provtagning, dels i form av laboratoriearbete. Framför allt gäller detta växtplankton, en parameter som är av centralt intresse för övervakningen.

BESLUT

Datum
2020-09-11

Ärendenummer
512-4870-2020

Ett mer högupplöst data (i tid och rum) skulle innebära ökad kunskap om dynamiken i sjöarna, samt att det kan förväntas att man snabbare kan detektera förändringar i miljötillståndet genom att ha en tätare (i princip daglig) datainsamling.

Sedan något årtionde tillbaka har det s.k. INSPIRE-direktivet inneburit att det finns fritt tillgängliga satellitdata att använda för miljöövervakningsändamål. Flera företag arbetar med att leverera miljöövervakningstjänster baserat på satellitdata. Kunskapen att tolka dessa data är under pågående utveckling både inom företag och universitet.

En väsentligt ökad upplösning av övervakningsdata ger en snabbare bedömning av miljötillståndet i sjöarna. En bedömning som skulle kunna, utan fördröjning, förmedlas till allmänheten via exempelvis en app.

Total projektbudget är ca 430 tkr. Genomförandetid: september 2020 till december 2021. Sökt bidrag uppgår till 350 tkr. Växjö kommuns egenfinansiering motsvarar ca 19 % av den totala projektbudgeten.

MOTIVERING TILL BESLUTET

De senaste åren har mycket åtgärder genomförts för att minska övergödningen, och det har börjat ge effekt i form av förbättrat miljötillstånd i vissa områden. Samtidigt kvarstår omfattande problem med övergödning. Återhämtningstiden i miljön är lång och åtgärdstakten behöver öka. Övergödningen påverkar sjöar och vattendrag, framförallt i södra Sverige på grund av mer omfattande jordbruksverksamhet och mer avloppsvatten från en större befolkning. En ökad näringsbelastning förändrar växt- och djursamhället i våra sjöar.

Växjö kommun har under de senaste decennierna arbetat målinriktad med att förbättra vattenkvaliteten i ett antal sjöar genom olika åtgärder bl.a. reduktionsfiske och bottenbehandling. Åtgärderna har gett positiva resultat men behovet av ytterligare åtgärder kommer sannolikt att finnas i framtiden. En förbättrad miljöövervakning, med ett mer högupplöst data, skulle kunna vara en viktig pusselbit för att öka kunskapen om de åtgärder som görs. Samtidigt tjänar också denna kunskap som ett underlag för att välja rätt åtgärder i framtiden.

Länsstyrelsen anser att satellitbaserad miljöövervakning har en stor potential som kan nyttjas inom flera områden. Användandet av satellitbilder för att övervaka övergödningsscenarior är mycket intressant. Om det utvecklas en satellitbaserad miljöövervakning så borde det också finnas goda möjligheter, på grund av lägre kostnader i jämförelse med traditionell övervakning, att skapa goda förutsättningar för att bibehålla en fullgod övervakning i framtiden. Initiativet som Växjö kommun tar med detta utvecklingsprojekt tror vi kan bana vägen och bidra med viktig kunskap i en framtida utveckling av en miljöövervakningsmetod även nationellt.

Miljöövervakningsmetoden skulle kunna utnyttjas av andra kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter.

Projektet bidrar med kunskap för uppfyllandet av ett flertal miljömål: Ingen övergödning, Ett rikt växt- och djurliv och Levande sjöar och vattendrag.

BESLUT

Datum
2020-09-11

Ärendenummer
512-4870-2020

Med hänsyn till detta bifaller Länsstyrelsen ansökan om bidrag.

VILLKOR

Bidrag utgår för de åtgärder som är upptagna i projektplanen (Bilaga 1). Eventuella förändringar av åtgärder ska godkännas av Länsstyrelsen.

En första delredovisning av projektet ska ske den 15 januari 2021. Slutredovisning sker efter att projektet avslutats. Slutredovisning ska vara Länsstyrelsen tillhanda senast 15 januari 2022.

Växjö kommun rekviderar beloppet från Länsstyrelsen: Rekvisitionen ska märkas med dnr: 512-4870-20.

Kostnaderna för projektet ska särredovisas. Vid projektets slut ska utdrag ur redovisningen skickas in till Länsstyrelsen och om det finns oförbrukade medel ska dessa återbetalas.

DE SOM DELTAGIT I BESLUTET

Beslutet har fattats av miljödirektören Martin Sjödahl, efter föredragning av naturvårdshandläggaren Magnus Strindell. I beslutet har även chefen för naturförvaltningsenheten Jonas Nordanstig deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

SÅ HÄR HANTERAR LÄNSSTYRELSEN PERSONUPPGIFTER

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

BILAGOR

1. Projektplan ”Över djupen mot höjden”